

Klinikinis psichologinis vertinimas: adaptuoti/adaptuojami Lietuvai instrumentai

Nr.	Testas	Paskirtis	Statusas	Kontaktai	Publikacijos*
1	WISC-III	Standartizuota lietuviška vaikų intelekto įvertinimo ir tyrimo metodika. Metodikos komplektaciją sudaro: WISC-III ^{LT} Vadovas, WISC-III ^{LT} stimulinės medžiagos rinkinys, protokolai.	Adaptuotas ir standartizuotas. Būtinai mokymai	VU Specialiosios psichologijos laboratorija 8 5 2687255	Gintilienė G., Černiauskaitė D., Girdzijauskienė S., Dragūnevičienė R. Lietuvos vaikų reprezentacinės imties WISC-III rezultatų analizė. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 1999, t.20.
		WISC-III metodikos užduočių versijos Lietuvoje gyvenantiems <i>rusų</i> ir <i>lenkų</i> kalba kalbantiems vaikams.		Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, 8 5 242 63 96	
2	WAIS-III	Standartizuota lietuviška suaugusiųjų intelekto įvertinimo ir tyrimo metodika. Metodikos komplektaciją sudaro: WAIS-III ^{LT} Vadovas, WAIS-III ^{LT} stimulinės medžiagos rinkinys, protokolai.	Adaptuotas ir standartizuotas. Būtinai mokymai	VU Specialiosios psichologijos laboratorija 8 5 2687255	Bagdonas A., Girdzijauskienė S., Jakutienė V., Laugalys F. Kvalifikaciniai reikalavimai metodikų WAIS-III, WASI, AFESTFK ir LPIK vartotojams. V.: VU I-kla, 2008. 25 p.
3	WASI	Standartizuota lietuviška trumpoji suaugusiųjų intelekto įvertinimo skalė.	Adaptuotas ir standartizuotas. Būtinai mokymai	VU Specialiosios psichologijos laboratorija	Bagdonas A., Girdzijauskienė S., Jakutienė V., Laugalys F. Kvalifikaciniai reikalavimai metodikų WAIS-III,

		Metodikos komplektaciją sudaro: WASI Vadovas, WASI stimulinės medžiagos rinkinys, protokolai.		8 5 2687255	WASI, AFESTFK ir LPIK vartotojams. V.: VU I-kla, 2008. 25 p.
4	CBCL 1½-5 (Vaiko elgesio aprašas)	ASEBA vaikų elgesio ir emocinių sunkumų įvertinimo metodika. Yra angliškas T.M.Achenbacho ir L. Rescorlos vadovas, protokolai.	Adaptuotas ir standartizuotas. Rekomenduojami mokymai	VU FSF Psichologinių inovacijų ir eksperimentinių tyrimų mokymo centras 8 5 2687254 ptmc@fsf.vu.lt	Jusienė R., Raižienė S., Barkauskienė R., Bieliauskaitė R., Dervinytė Bongaržoni A. Ikmokyklinio amžiaus vaikų emocinių ir elgesio sunkumų rizikos veiksniai. <i>Visuomenės sveikata</i> , 2007, nr. 4(39), p. 46-54. Jusienė R., Raižienė S. Ikmokyklinio amžiaus vaikų emocijų ir elgesio sunkumų vertinimas CBCL/1½-5 ir C-TRF diagnostikos kriterijais (DSM) pagrįstomis skalėmis. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 2006, t.34, 44-56. Jusienė R., Raižienė S. Ikmokyklinio amžiaus vaikų elgesio bei emocinių sunkumų įvertinimas: motinų, tėčių ir auklėtojų vertinimų lyginamoji analizė. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 2006, t.33, 47-63.
5	CBCL 6/18 (Vaiko elgesio klausimynas)		Adaptuotas. Rekomenduojami mokymai	MRU Psichologijos katedra 8 5 271 4730	Žukauskienė R., Kajokienė I. CBCL, TRF ir YSR metodikų standartizavimas naudojant 6-18 metų Lietuvos vaikų imties duomenis. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 2006, t.33, p. 31-47. Kajokienė I., Žukauskienė R. 6-18 m. vaikų reprezentacinės ir klinikinės imčių emocijų ir elgesio sunkumų sąsajų palyginimas su šeimos socialiniais, ekonominiais ir demografiniais veiksniais. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 2007, t. 36, p. 22-43.
6	YSR 11/18 (Jaunuolio Klausimynas)				
7	TRF 6/18 (Mokytojo Klausimynas)				
8	ABCL 18/59 (Asmens vertinimo lapas)	ASEBA suaugusiųjų klausimynas, skirtas įvertinti suaugusiojo	Adaptuotas. Mokymų nėra	KU psichologijos katedra	R. Šimulionienė, R. Gedutienė, M. Rugevičius, A. Žakaitienė, L. Brazdeikienė (2007), <i>ASEBA Suaugusiųjų klausimyno</i>

9	ASR 18/59 (Asmens savęs vertinimo lapas)	adaptyvaus elgesio aspektus, elgesio ir emocijų sunkumus. Metodikos komplektaciją sudaro vadovas ir protokolai.			<p>vadovas. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla.</p> <p>R. Šimulionienė, R. Gedutienė, L. Brazdeikienė, M. Rugevičius, A. Žakaitienė (2008) 18 – 59 m. suaugusiųjų elgesio ir emocijų sunkumų sąsajos su socialinės ekonominės padėties rodikliais. <i>Sveikatos mokslai</i>, p. 1628 – 1635.</p> <p>Šimulionienė R., Brazdeikienė L., Rugevičius M., Gedutienė R., Žakaitienė A. Kai kurios lietuviškosios ASEBA suaugusiųjų klausimyno psichometrinės charakteristikos. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i>, 2010, t.42, p. 23-43.</p>
10	SDQ (Galių ir sunkumų klausimynas)	Vaikų emocinių simptomų, elgesio problemų, hiperaktyvumo, santykių su bendraamžiais problemų ir socialumo formalizuota atranka. Yra tėvų, mokytojų ir vaikų versijos.	Standartizuotas. Mokymų nėra.	http://www.sdqinfo.com/d18a.html	Gintilienė G., Girdzijauskienė S., Černiauskaitė D., Lesinskienė S., Povilaitis R., Pūras D. Lietuviškas SDQ – standartizuotas mokyklinio amžiaus vaikų „Galių ir sunkumų klausimynas“. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 2004, t.29, p. 88-106.
11	MMPI-II		Šiuo metu adaptuojamas ir standartizuojamas. Numatoma baigti 2012 m. pabaigoje.	VU Specialiosios psichologijos laboratorija 8 5 2687255	
12	NEO-PI-R		Šiuo metu adaptuojamas ir standartizuojamas.	VU Specialiosios psichologijos laboratorija 8 5 2687255	
13	DAWBA Raidos ir gerovės įvertinimas	Interviu ir klausimynai, skirti 5-17 metų vaikų psichiatrinėms diagnozėms nustatyti (apima emocinius ir elgesio sutrikimus,	Standartizuotas. Informacijos rinkimui mokymai minimalūs. Dirbant su kompiuterine	http://www.dawba.info	

		hiperaktyvumą). Yra tėvų, vaikų, mokytojų formos. Popierines versijas galima atsisiųsti iš interneto nurodytu adresu. Kompiuterinė diagnostika perkama. Informacija pateikiama internete, arba prašyti iš prof. Goodman.	diagnostika, mokymai būtini.		
14	I-S-T 2000R Intelektu struktūros testas		Adaptuotas ir standartizuotas. Būtinai mokymai.	Lietuvoje nelikus platintojui, nepardavinėjama ir neplatinama.	Amthauer R., Brocke B., Liepmann D., Beauducel A. Intelektu struktūros testas 2000R: Vadovas. Vilnius, Mintis, 2007. 173 p.
15	Raven CPM	Spalvotos progresuojančios matricos taikomos 5-11 m. vaikų neverbaliniams arba produktyviesiems gebėjimams vertinti.	Standartizuotas. Mokymų nėra.	VU FSF Psichologinių inovacijų ir eksperimentinių tyrimų mokymo centras 8 5 2687254 ptmc@fsf.vu.lt	Gintilienė G., Butkienė D. Raveno spalvotų progresuojančių matricų standartizacija Lietuvoje. <i>Psichologija. Mokslo darbai</i> , 2005, t.32, p. 22-35. Gintilienė G., Butkienė D., Raven J. The Lithuanian standardisation of the coloured progressive matrices in an international context. <i>Uses and Abuses of Intelligence: Studies Advancing Spearman and Raven's Quest for NonArbitrary Metrics</i> . P. 313-336.
16	Bender-Gestalt testas	Neuropsichologinis testas, skirtas vizualinių ir motorinių gebėjimų bei regimosios atminties įvertinimui.	Šiuo metu standartizuojamas. Standartizaciją numatoma baigti 2012 m. liepos mėn. Bus reikalingi mokymai.	VU FSF Psichologinių inovacijų ir eksperimentinių tyrimų mokymo centras 8 5 2687254 ptmc@fsf.vu.lt	
17	Vaikų brandumo mokyklai įvertinimo metodika	5-6 m. vaikų pažintinių gebėjimų, socialinių emocinių funkcijų bei vaiko elgesio ypatumų vertinimui	Standartizuotas. Būtinai mokymai	Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras,	

		priimant sprendimą dėl vaiko brandumo lankyti priešmokyklinę grupę ar mokyklą anksčiau nei jam atitinkamais kalendoriniais metais sueis šešeri ar septyneri.		8 5 242 63 96	
		Vaikų brandumo mokyklai įvertinimo metodikos užduočių versijos Lietuvoje gyvenantiems rusų ir lenkų kalba kalbantiems vaikams		Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, 8 5 242 63 96	
18	Diferecijuotas mokyklos baimės aprašas (DBA)	Paskirtis – įvertinti 14 – 18 metų mokinių mokyklos baimes.	Standartizuotas. Būtinai mokymai	Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras, 8 5 242 63 96	
19	Skaitymo ir rašymo sunkumų psichologinio įvertinimo metodika	Ši metodika skirta antros klasės mokinių skaitymo ir rašymo sunkumams įvertinti. Metodikos užduotys skirtos įvertinti mokinių fonologinius gebėjimus, skaitymo ir rašymo įgūdžius, neverbalinius gebėjimus. Parengtos metodikos užduočių normos Klaipėdos regiono antros klasės mokiniams. Metodikos komplektaciją sudaro vadovas, metodikos užduočių aplankas ir protokolai.	Nebaigti prognostinio validumo tyrimai. Rekomenduojami mokymai	KU Psichologijos katedra 8 46 398627 psk.pf@ku.lt	

* PASTABA: publikacijas galima rasti internete, žurnalų svetainėse: „Psichologija. Mokslo darbai“: <http://www.leidykla.vu.lt/mokslo-darbai/psichologija/>; „Visuomenės sveikata“: http://www.hi.lt/content/D5_archyvas.html

Parengė: dr. Neringa Grigutytė, dr. Vaida Kalpokienė.
Konsultavo: doc. dr. Gražina Gintilienė, doc. dr. Roma Jusienė.